

Bijlage 4 - Bestuurlijk akkoord

Aanleiding

Aan dit bestuurlijk akkoord ging vooraf:

- Op 10 juli 2024 namen de gemeenteraden van Wijdmeren en Hilversum een principebesluit om te komen tot een lichte herindeling van Wijdmeren bij Hilversum per 1 januari 2027.
- Op 11 december 2024 stemden de gemeenteraden van Wijdmeren en Hilversum in met het herindelingsontwerp voor de samengevoegde gemeente. De raad van Wijdmeren nam motie M-15-1 aan, die het college opriep om met het college van Hilversum concrete afspraken voor samenwerking voor 2025-2026 vast te leggen in een “bestuursovereenkomst”.
- Op 13 december 2024 gaven beide colleges het herindelingsontwerp vrij zienswijzen.
- Op 17 december 2024 besloten de colleges tot ambtelijke integratie per 1 januari 2026.
- Op 27 maart 2025 stelden de gemeenteraden van Wijdmeren en Hilversum het herindelingsadvies vast. Ook stelden de gemeenteraden een reactienota en een plan van aanpak vast voor de verdere uitwerking van het herindelingsadvies. Dit is de bestuurlijke opdracht van de raden om de herindeling in 2025 en 2026 verder voor te bereiden.

Alvorens tot de uitvoering over te gaan, vinden beide colleges het belangrijk om in een akkoord samenwerkingsafspraken vast te leggen. Waar het herindelingsadvies de waarden en het toekomstperspectief van de gemeente vanaf 1 januari 2027 schetst, gaat dit akkoord over de samenwerking tussen de colleges, om tot 31 december 2026 met elkaar van de lichte herindeling een succes te maken. De colleges zetten in op verbinding en overeenstemming. De term ‘bestuurlijk akkoord’ is daarbij passend¹.

In dit bestuurlijk akkoord klinken de hoofduitgangspunten van Wijdmeren voor de herindeling door, alsmede de reflectie daarop van Hilversum van 8 mei 2024. Het gemeentebestuur van Wijdmeren stelde als uitgangspunten voor de herindeling dat inwoners, ondernemers en instellingen in de dorpen in de geherindeelde situatie deel uitmaken van:

- Een gemeente die de identiteit en het karakter van de dorpen benut en versterkt, door de inzet van dorpenbeleid en door de voorzieningen op dorpsniveau te behouden en/ of te versterken. Ook faciliteert de nieuwe gemeente het rijke sport- en verenigingsleven en het culturele aanbod.
- Een gemeente die de groenblauwe omgeving ziet als waardevol en zich inzet om dit kenmerk van de gemeente te behouden, ook bij (bouw)ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en met speciale aandacht voor het platteland en de polders.
- Een gemeente die waarde hecht aan een goed ondernemersklimaat, met speciale aandacht voor het toerisme, (water)recreatie en de agrarische sector.

De Hilversumse reflectie van 8 mei 2024 was: “Wij zijn in staat om vanuit uw en onze uitgangspunten met elkaar vorm en inhoud geven aan een toekomstige gemeente, die de eigenheid en kwaliteiten van onze dorpen, wijken, gemeenschappen, ondernemers en omgeving omarmen. Het samenvoegen van Wijdmeren en Hilversum is – ondanks de uitdagingen die dat met zich meebrengt – voor onze beide gemeenten een kans om verder te winnen aan veelzijdigheid”.

¹ Motie M15-1 sprak over een ‘bestuursovereenkomst’. Een bestuursovereenkomst is een ‘regeling zonder meer’, die voortvloeit uit artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Zo’n overeenkomst wordt vaak gemaakt om afspraken ook juridisch afdwingbaar te maken. Dat is echter niet de toon waarin de colleges de samenwerking willen vormgeven.

Samenwerkingsafspraken

Afspraak 1. De waarden en overtuigingen waarop de samenwerking is gebaseerd

- a. De colleges van Wijdmeren en Hilversum bereiden de herindeling voor vanuit de overtuiging dat de herindeling een goede stap is ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en de dienstverlening aan inwoners en ondernemers van beide gemeenten.
- b. Beide colleges bereiden de herindeling voor in onderling overleg en op basis van gezamenlijkheid, gelijkwaardigheid, vertrouwen en respect.
- c. Beide colleges omarmen het idee van 'lichte herindeling': het voorkomen van zoveel mogelijk administratieve handelingen. Dit is óók nodig omdat gedurende de voorbereiding van de herindeling beide winkels volledig open blijven.
- d. Beide colleges faciliteren op verzoek van beide gemeenteraden wat er nodig is om besluitvorming in aanloop naar de herindeling op een transparante en democratische te wijze te laten verlopen, met waar nodig ruimte voor participatie, inspraak en andere vormen van inbreng van bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden.

Afspraak 2. Proces en planning van de herindeling

- a. Beide colleges committeren zich aan het kritisch tijdpad:
 - Toezenden herindelingsadvies aan de provincie Noord-Holland: uiterlijk 4 april 2025
 - Integratie ambtelijke organisaties: 1 januari 2026
 - Herindelingsverkiezingen: november 2026
 - Start heringedeelde gemeente: 1 januari 2027
- b. Beide colleges hanteren tot 1 januari 2027 de meest passende aanpak en structuur voor de uitvoering van de werkzaamheden voor de herindeling:
 - Tot 1 januari 2027 zijn en blijven de colleges en gemeenteraden van Wijdmeren en Hilversum volledig verantwoordelijk voor hun eigen gemeente.
 - Beide colleges bereiden langs de gebruikelijke weg besluiten voor hun college en gemeenteraad voor.
 - Afstemming en overleg vindt plaats via een overlegstructuur die bestaat uit:
 - een ambtelijke regiegroep met ambtelijk opdrachtgevers en programmamanagers van beide gemeenten.
 - een bestuurlijke stuurgroep van burgemeesters en wethouders 'herindeling' van beide gemeenten.
 - vier keer per jaar een gezamenlijke bijeenkomst van beide colleges om de voortgang van het proces te bespreken.
 - De stuurgroepleden betrekken de zaak-portefeuillehouders indien nodig.
- c. De werkzaamheden worden uitgewerkt in twee plannen van aanpak:
 - Een plan van aanpak uitwerking herindelingsadvies (bestuurlijk wettelijk spoor), dat wordt vastgesteld door de gemeenteraden. Dit gaat over nader uit te werken onderdelen met de samenleving, harmonisatie van gemeentelijke voorschriften en belastingen.
 - Een plan van aanpak organisatorisch spoor, betreffende de toegang/levering gemeentelijke producten en diensten, personeel en organisatie, Juridische zaken en inkoop, financiën en belastingen, informatie en automatisering, huisvesting en facilitaire zaken, cultuur en communicatie.

Afspraak 3. Goede dienstverlening

- a. Beide colleges streven naar goede dienstverlening. Dat betekent zoveel mogelijk tevreden inwoners, weinig klachten en een zo hoog mogelijke kwaliteit van producten en diensten. Het streven is de huidige beoordeling van de dienstverlening door inwoners minimaal te handhaven. Tegelijk zijn beide colleges zich ervan bewust dat de voorbereiding van de herindeling impact kan hebben op de uitvoeringskracht van de gemeentelijke organisatie.
- b. Het dienstverleningsconcept gaat uit van zes kernwaarden:
 - Vertrouwen – we gaan in ons handelen uit van de oprechtheid van onze inwoners, ondernemers en partners
 - Eenvoud – we streven in onze handelen naar eenvoud en zorgvuldigheid
 - Betrokkenheid – we zijn betrokken bij onze gemeente, onze inwoners, ondernemers en partners
 - Professioneel – we verstaan ons vak en werken effectief samen
 - Inclusief – we behandelen de ander op basis van gelijkwaardigheid en sluiten niemand uit
 - Duurzaam – we streven naar duurzame oplossingen voor onze inwoners, ondernemers, gemeente en omgeving
- c. In 2025 wordt een dienstverleningsovereenkomst voor Wijdmeren opgesteld voor het jaar 2026, betreffende de ondersteuning van het college van Wijdmeren door de reeds samengevoegde ambtelijke organisatie en de dienstverlening aan inwoners en ondernemers van Wijdmeren. Hierin wordt ook besloten over de exacte invulling van baliefuncties voor de inwoners en ondernemers van Wijdmeren.

Afspraak 4. Benutten en versterken van identiteiten en kwaliteiten van dorpen en wijken

- a. Beide colleges koesteren de onderscheidende identiteiten en kwaliteiten van dorpen, wijken en buurten en faciliteren waar mogelijk de inzet van inwoners voor de eigen identiteit wat betreft cultuurhistorie, landschap en sociale structuur.
- b. De colleges hechten waarde aan het verenigingsleven en andere maatschappelijke en sociale netwerken. Beide colleges spannen zich in om tot de herindeling het huidige voorzieningenniveau in stand te houden en waar mogelijk te versterken. Om de continuïteit van bestaande voorzieningen te garanderen, vallen alle (bijbehorende) subsidies waar een bestuursbesluit aan ten grondslag ligt, ten minste onder het gebruikelijke wettelijke overgangsrecht van twee jaar, gerekend vanaf de herindelingsdatum 1 januari 2027.
- c. In de periode tot de herindelingsdatum ontwikkelen Wijdmeren en Hilversum een gezamenlijk dorpen- en wijkenbeleid en leggen dat ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor in januari 2027. Onderdeel daarvan is het vastleggen van identiteiten en kwaliteiten in 'cv's' van dorpen en wijken en ruimte voor maatwerk.
- d. Beide colleges pleiten samen bij hogere overheden voor meer vervoermogelijkheden tussen Hilversum en de dorpen in Wijdmeren.

Afspraak 5. Goed ondernemersklimaat, met aandacht voor bestaande economische sectoren

- a. In aanloop naar de herindeling spannen beide colleges zich in om ondernemersnetwerken van ondernemers te verbinden. Een gezamenlijke ambitie is om jaarrond aantrekkelijk zijn voor toerisme, door recreatiemogelijkheden te versterken en te koppelen aan cultureel erfgoed, het mediaprofiel en citymarketing van Hilversum.
- b. Beide colleges benutten de mogelijkheden om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar aan te sluiten.
- c. Beide colleges trekken samen op bij het doen van onderzoek naar mogelijke investeringen in duurzame bedrijvenlocaties en schuifmogelijkheden.

Afspraak 6. Behouden en versterken van de kenmerkende groenblauwe omgeving

- a. Beide colleges wensen de ruimtelijk kwaliteit van het bebouwd gebied en de natuurgebieden te behouden en versterken. De kwaliteiten, doelen en ambities die daarvoor in de Omgevingsvisies van Wijdmeren en Hilversum zijn opgenomen, blijven onverkort gelden. Dit geldt ook in de geldende Omgevingsplannen en ander ruimtelijk kwaliteitsbeleid.
- b. Wijdmeren en Hilversum ontwikkelen vooral binnen het bestaande bebouwde gebied op basis van bestaande regionale woningbouwafspraken. De herindeling is geen aanleiding voor een extra woningbouwprogramma.
- c. Beide colleges zetten waar mogelijk in op het verbinden van natuurgebieden, wat zorgt voor betere ecologische verbindingen, sterkere bufferzones en meer recreatieve mogelijkheden
- d. Wijdmeren en Hilversum positioneren zich gezamenlijk in projecten en programma's op het gebied van watermanagement en landschapsbeheer met gebiedspartners

Afspraak 7. (Harmonisatie van) gemeentelijke voorschriften en gemeentelijk beleid

- a. Tot het moment van de herindeling bepalen de gemeenteraden en de colleges van Wijdmeren en Hilversum de inhoud van de gemeentelijke voorschriften (verordeningen, nadere regels en beleidsregels) voor de eigen gemeente.
- b. Het is verstandig om de regelgeving en verordening van één van de gemeenten als uitgangspunt te nemen of in de basis van toepassing te verklaren. Bij het harmonisatieproces van gemeentelijke voorschriften wordt zoveel mogelijk de basis van Hilversum gebruikt, passend bij het idee van de 'lichte samenvoeging' en de beperking van administratieve lasten. Indien de voorschriften van Hilversum worden overgenomen, moet er bij het harmonisatieproces aandacht zijn voor overgangsregels indien er belanghebbenden benadeeld worden door de harmonisatie. De overgangsregels kunnen dan gelijk gesteld worden met een compensatieregeling, wat vervolgens weer recht doet om af te wijken van het gelijkheidsbeginsel. Er kan een gemotiveerde bestuurlijke afweging worden gemaakt om van dit uitgangspunt af te wijken.
- c. De colleges doen de gemeenteraden in mei 2025 een voorstel voor een concreet programma. Er wordt gewerkt met jaarlijkse 'tranches' om de impact op de agenda's van de gemeenteraden te beperken.
- d. De harmonisatie gebeurt op transparante en democratische wijze, met een goede voorbereiding en (indien nodig) ruimte voor inspraak en participatie.
- e. Met oog op de herindeling worden wettelijk noodzakelijke nieuwe voorschriften al zoveel mogelijk samen voorbereid.

- f. Alle harmonisatievoorstellen die door de nieuwe gemeenteraad in januari 2027 moeten worden genomen (bijvoorbeeld de belastingverordeningen), worden in 2026 gezamenlijk voorbereid.
- g. Over harmonisatievoorstellen die grote financiële (herverdelings-)effecten hebben, besluit de nieuwe gemeenteraad vanaf 2027. Een uitzondering daarop vormen voorstellen die ruimte-scheppend zijn.
- h. De voorschriften die gaan over het functioneren / de start van de gemeenteraad per 1 januari 2027 worden door de gemeenteraden zelf in overleg met de griffiers voorbereid.
- i. Overige beleidsvoorbereiding doen beide gemeenten zoveel mogelijk met oog op de herindeling en waar mogelijk samen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het nautisch beleid en wettelijk verplicht participatiebeleid.

Afspraak 8. Financiën

- a. Beide colleges bevorderen dat de gemeente Hilversum per 1 januari 2027 start met een meerjarig positief begrotingssaldo.
- b. Beide colleges spannen zich al in 2025 en 2026 in om lastenverhoging voor inwoners vanwege de herindeling in 2027 te voorkomen en de harmonisatieopgave voor woonlasten niet te vergroten.
- c. De gezamenlijke projectkosten worden zoveel mogelijk ten laste gebracht van de te ontvangen herindelingsbijdrage die vanaf 2026 gedurende vijf jaar in delen wordt ontvangen door de huidige gemeente (2026) en de nieuwe gemeente (2027-2030). De begroting en verantwoording van de frictiekosten en inzet van de frictieuitkering vanuit de Algemene Uitkering verloopt via de gebruikelijke P&C producten.
- d. Wijdmeren en Hilversum geven gezamenlijk invulling aan de procesmatige eisen van het door de provincie opgelegde preventief financieel toezicht. De basis hiervoor is het protocol voor afstemming en instemming dat door de gemeenteraden op 27 maart 2025 wordt vastgesteld.

Afspraak 9. Personeel en organisatie

- a. De gemeentelijke organisatie van Wijdmeren is per 1 januari 2026 geïntegreerd in de gemeentelijke organisatie van Hilversum, met uitzondering van de griffie en een aantal specifiek benoemde functionarissen van Wijdmeren.
- b. De waarborgen in het sociaal plan voor de medewerkers worden gerespecteerd.
- c. Het streven is dat alle medewerkers in september 2025 een plaatsingsbrief hebben.

Afspraak 10. Overige uitgangspunten

- a. Afspraken in dit akkoord of anderszins in dit proces die de bevoegdheid van de beide gemeenteraden raken, zijn ondergeschikt aan eventueel door die gemeenteraden te nemen besluiten.
- b. Als er zich onderwerpen voordoen die niet zijn opgenomen in dit akkoord en/of de plannen van aanpak, maken de gemeenten nadere afspraken.

Afspraak 11. Inwerkingtreding

- a. Dit akkoord treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening namens beide gemeenten.
- b. Dit akkoord wordt aangegaan voor de periode tot aan de herindelingsdatum.
- c. Tussentijdse aanpassing van dit bestuurlijk akkoord is mogelijk als beide partijen dit schriftelijk met elkaar overeenkomen.

Was getekend d.d. 28 maart 2025,

College van B en W Wijdmeren
College van B en W Hilversum